

πανελλαδικές εξετάσεις 2026

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΜΑΘΗΜΑ

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΩΡΑ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ

10:30

φροντιστήρια
ΠΟΥΚΑΜΙΣΑΣ
Ο ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ΄ ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ – ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ: 8-6-2026

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1.

α. Εθνικές γαίες: σελ. 23: «Από τα πολλά προβλήματα[...]επαναστατικώ δικαίω»

β. Οργανικός Νόμος: σελ. 208: Κατά την πρώτη περίοδο λειτουργίας της Κρητικής Πολιτείας «ένα σοβαρό ζήτημα, που επίσης[...]αναγνώρισης και εγκατάστασής του».

γ. Εθνικόν Κομιτάτον: σελ. 77: Μετά τις εκλογές του Νοεμβρίου του 1862 προέκυψαν νέα κόμματα. Ένα απ' αυτά, με μικρότερη απήχηση ήταν το Εθνικόν Κομιτάτον, υπό τον Επαμεινώνδα Δεληγιώργη[...]εξάπλωση στην Οθωμανική Αυτοκρατορία».

ΘΕΜΑ Α2.

α. Λ

β. Λ

γ. Σ

δ. Σ

ε. Σ.

B1

Σελ. 18 «Αν λάβουμε υπόψη... ήταν κυριολεκτικά ασήμαντες».

B2

Σελ. 167 «Σημαντικότερες ήταν οι επιπτώσεις... στον εθνικό κορμό».

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

Γ1. α. Σελ. 59: «Κατά την προεπαναστατική περίοδο[...]θα τους παρείχαν τη στοιχειώδη ασφάλεια». Στους ίδιους λόγους αναφέρεται και το απόσπασμα από το έργο του John Petropoulos Πολιτική και συγκρότηση..., όπου παρατίθεται η μαρτυρία του Thiersch, όπως τη βίωσε ο ίδιος από την παρουσία του στη μετεπαναστατική Ελλάδα. Οι λόγοι, λοιπόν, σύναψης πελατειακών σύμφωνα με τον Βαυαρό φιλέλληνα ανάγοντα στο μακρινό παρελθόν, «ίσως χιλιετίες». Η απουσία κεντρικής εξουσίας, ικανής να επιβληθεί ως αδιαμφισβήτητη Αρχή στο σύνολο της κοινωνίας, δημιουργούσε αισθήματα ανασφάλειας στους ανθρώπους, οι οποίοι αναγκαστικά αναζητούσαν «στήριγμα και προστασία». Το άτομο ως μονάδα, μέσα σε τέτοιες κοινωνικές συνθήκες, αναζητούσε «μια θέση» ανάμεσα σε άλλους, έναν αυτοπροσδιορισμό τρόπον τινά. Η κοινωνική του ισχύς, όπως ο ίδιος την αντιλαμβανόταν ή ακολουθούσε ως «πελάτης» έναν ισχυρό ή ο ίδιος έπαιζε το ρόλο του «προστάτη».

β. «Ο πρώτος φορέας ήταν η ευρύτερη οικογένεια. Κάθε[...]υψηλότερη κοινωνική θέση». Στην άλλη δευτερογενή ιστορική πηγή ο Hering χαρακτηρίζει την οικογένεια, μέσα σε αυτές τις συνθήκες τις διάχυτης ανασφάλειας, «φυσικούς και αξιόπιστους συμμάχους» του κάθε προσώπου. Οι οριζόντιες σχέσεις-«συμμαχίες» μεταξύ οικογενειών ή ακόμη και με πρόσωπα που είχαν την ίδια κοινωνική θέση βασιζόταν σε «γενεές και κλάδους». Οι κάθετες σχέσεις διαμορφώνονταν με τους κοινωνικά ισχυρές οικογένειες και πάτρונες, με την κοινωνική πυραμίδα της εποχής να ολοκληρώνεται από τη σύνδεση με άλλες ισχυρές προσωπικότητες.

Οι κοινωνικοί θεσμοί που οικοδομούσαν και επισφράγιζαν αυτές τις σχέσεις ήταν ο γάμος, η υιοθεσία, η αδελφοποιία και η κουμπαριά σε γάμο ή βάπτιση με κάποιον ισχυρό. Έτσι αναπαράγονταν οι οριζόντιες πελατειακές σχέσεις, ενώ χαρακτηριστικό των κάθετων ήταν η έκφραση «αλληλεγγύης». Και όλα αυτά βάσει της τηρήσεως δεσμευτικών κανόνων συμπεριφοράς. Ας σημειωθεί ότι «στην Πελοπόννησο για παράδειγμα[...]μεγάλων πλοιοκτητών».